

فرهنگ کتولی

لغات، اصطلاحات، ترکیبات و کنایات

www.ketab.ir

پژوهش و تالیف: حسین شکی

نشر بنام، وابسته به موسسه فرهنگی میرداماد

(وابسته به موسسه فرهنگی میرداماد)

اثر شماره: ۳۰

فرهنگ کتولی (لغات، اصطلاحات، ترکیبات و کنایات)

پژوهش و تالیف: حسین شکی

ویراستاران: دکتر پروین مزیدی، نورعلی علمشاهی.

حروفچینی و صفحه آرایی: فرزاد و سعید دیلمی، داود خان بیکی

قطع وزیری، (۸۲۸+۵۶) صفحه، چاپ اول، سال ۱۴۰۱.

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۸۱۸-۸-۶

آدرس: گرگان، بلوار شهید مفتح، موسسه فرهنگی میرداماد

کدپستی: ۲۹۱۸۹۳۵۱۱۲

تلفن: ۰۱۷-۳۲۴۲۶۱۹۱-۳

www.mirdamad.org

Info@mirdamad.org

کلیه حقوق این اثر محفوظ است. هر گونه استفاده از آن با ذکر منبع مجاز است.

سرشناسه: شکی، حسین، ۱۳۵۵-

عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ کتولی (لغات، اصطلاحات، ترکیبات و کنایات) // پژوهش و تالیف حسین شکی؛ ویراستاران پروین مزیدی، نورعلی علمشاهی.

مشخصات نشر: گرگان: موسسه فرهنگی میرداماد گرگان، انتشارات بنام، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۸۸۴ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۸۱۸-۸-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: کتولی -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی

Motiv: Persian -- Dictionaries -- Katuli dialect

موضوع: کتولی -- اصطلاح‌ها و تعبیرها

Motiv: Terminology -- Katuli dialect

رده بندی کنگره: PIR۳۲۶۹

رده بندی دیویی: خ/۳/۴۹

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۴۹۲۵۳

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

مقدمه ناشر

توجه به زیر ساخت‌های اصیل و ناب فرهنگ به ویژه فرهنگ بومی و محلی ضرورت‌هایی است که همیشه مورد نیاز جدی بشر بوده و خواهد بود. دوران کنونی، با ویژگی‌های خاصی که دارد و جریان یافتن سیل واره ارتباطات آن‌ها بدون هیچ سد و مانعی، علیرغم ثمرات مثبتی که همراه خود آورده، اما آسیب‌های جدی نیز تحمیل کرده است، یکی از این آسیب‌ها، زوال زبان‌ها، لهجه‌ها، گویش‌های متنوع و شیرینی است که تأثیرات آن را در گوشه گوشه تاریخ فرهنگ تمدن ملل مختلف می‌توان دید.

با وجود این خطر بزرگ، تلاش برای احیاء داشته‌های فرهنگی، اشاعه و ترویج آن‌ها کاری لازم و ضروری به نظر می‌رسد و از جمله این کارها تدوین لغات، اصطلاحات، زبانزدها، کنایات، ضرب‌المثل‌ها و ... متعلق به هر قوم و سرزمین است، که یقیناً اقدامی ارزشمند و در خور تحسین خواهد بود.

موسسه فرهنگی میرداماد که به همت والای حضرت آیت الله حاج سید کاظم نورمفیدی بنیانگذاری شده است، یکی از اهداف اصلی خود را احیاء تاریخ و فرهنگ سرزمین گرگان و استرآباد قرار داده و در این راستا در حد بضاعت خود، تلاش‌های به نسبت خوبی، صورت داده است. انتشار مجموعه «فرهنگ کتولی» نیز در همین راستا است.

از ساکنان بومی دیار ایالت تاریخی استرآباد «کتول‌ها» هستند که در بخش مرکزی استان امروز گلستان، در شرق گرگان و در محدوده شهرستان علی‌آبادکتول، سکونت دارند، سکونت‌گاه آنان در ادوار مختلف تاریخ «بلوک کتول» نامیده می‌شد و این بلوک در تحولات سیاسی اجتماعی سده‌های اخیر نقش مؤثری داشته است.

قوم کتول فرهنگ و گویش خاص خود را دارد، هر چند خوشبختانه امروز این گویش هنوز هم به اندازه قابل قبولی در بین مردمان خود رواج دارد، اما تأثیرات زیادی از سایر زبان‌ها پذیرفته و بیم آن می‌رود که در امواج عصر ارتباطات با گذشت زمان،

کم فروغ تر گردد.

مجموعه حاضر در راستای احیاء گویش و ادبیات کتولی، به همت محقق و پژوهشگر پرتلاش استان گلستان جناب آقای حسین شکی گردآوری شده و از زمره کارهای ارزشمندی است که با تلاش چندین ساله و میدانی وی تدوین و گردآوری شده و جا دارد از اهتمام ستودنی ایشان تشکر و قدردانی ویژه شود، همچنین زحمات همه کسانی که در آماده سازی این مجموعه ارزشمند تلاش داشتند، ارج نهاده شود. امیدواریم با همکاری و همراهی همه دلسوزان تاریخ و فرهنگ این دیار گام‌های موثرتری برای احیاء و ترویج داشته‌های فرهنگی اصیل این منطقه برداشته شود و این میراث گرانقدر برای آیندگان به یادگار بماند.

موسسه فرهنگی میرداماد گرگان

بهار ۱۴۰۱

www.ketab.ir